Dušan Štraus

So slonom na pleciach

román

podľa skutočnej udalosti

(príbeh bývalého člena sekty)

Poznámka autora.

Román je mojou osobnou výpoveďou po takmer 23 rokoch života v sekte Sri Chinmoy Centrum. Príbehy a postavy uvedené v knihe sú pravdivé, odpozorované zo skutočnosti, opísané tak ako som ich osobne zažil a pochopil. V snahe nenarušiť súkromie osôb, pôvodné mená som zmenil.

Zachoval som celé mená iba verejne známym osobám a samotnému vodcovi sekty Sri Chinmoy.

MAREC - NOVEMBER 1993

Kapitola 1

„On naozaj zošalel!“ hlas Ivana Pergera zahrmel Libuši zo slúchadla. „Spojil sa s nejakými tupými idiotmi... *vymývačmi mozgov*!“

„Neviem, čo mám robiť. Ale vás hádam počúvne!“ trhla hlavou a rýchlo prešla zrakom po predsieni. Dúfala, že ich telefonát nebolo počuť až do vedľajšej miestnosti.

S roztrasenou rukou položila telefón. Prvýkrát po siedmych rokoch manželstva pocítila od svokra aké také porozumenie. Za dverami manželovho ateliéru počula tiché mručanie, ktoré vystriedal falošný spev. Vedela, že ešte stále sedel pred škatuľou, ktorú nazýval oltárom. Pritom zízal na fotku nejakého pochybného Inda, ktorý ich spolok vraj viedol.

Tá fotka ale čoskoro zmizne, sľubovala si v duchu. Poletí preč rovnako ako všetky tie biele handry, v ktorých sa stále producíruje. Vyhodí aj sviečky a vonné tyčinky. Už toho mala dosť!

Pozrela sa do zrkadla pri dverách a dlaňami prešla tmavé mikádo. Až potom odhodlane vkročila do kuchyne.

Bola sobota ráno. Matej ešte spal. Vonku to vyzeralo na krásny slnečný marcový deň. Konečne by si mohli vyraziť spolu na rodinný výlet do okolitých lesov Devínskej Kobyly. Alebo len tak si zájsť do starého mesta na zmrzlinu. Dnes urobí všetko preto, aby sa ich život vrátil do starých koľají. S úsmevom na perách začala pripravovať raňajky.

O pol hodiny s ľútosťou pozrela na stále zatvorené dvere ateliéru. Hoci bol už od šiestej hore, z nejakého dôvodu nevychádzal. Práve dnes, keď si naplánovala, že sa pokojne porozprávajú. Bez nálady začala jesť svoju porciu. Praženica už dávno vychladla. Pocítila nepríjemné zvieranie v žalúdku. Mala sto chutí zobrať plný tanier, ktorý pre neho pripravila a hodiť ho cez presklené dvere. Ale dnes musí zachovať pokoj. V hlave stále počula Viktorove slová, keď predvčerom spolu s Matejom vyvádzali v kuchyni: „Konečne pochopte, že počas meditácie potrebujem úplný pokoj!“

Hlboký nádych, výdych. Bola odhodlaná počkať. Musela. Tešilo ju, že dnes časť svojho bremena preniesla na svokra.

Prešla ďalšia hodina. Konečne vošiel do kuchyne. Prehltla poznámku o bielom tričku a nohaviciach rovnakej farby. Aj tak by odpovedal rovnako ako za posledné tri mesiace - so zatrpknutým úsmevom nepochopeného *hľadajúceho*. Bože, ako neznášala ten spolok jogy,

meditácie alebo čohosi takého! Z posledných síl nasadila úsmev. „Ty nemáš hlad?“
Bez slova dopadol oproti nej na stoličku pri stole. Usrkla z kávy a chvíľu ho pozorovala. „Z toho ranného kvílenia sa určite nenaješ,“ nevydržala a rypla do neho.
Pohľad *hľadajúceho* smeroval nad jej hlavu. Pomaly privrel oči.
„Počuješ ma?“ už zase cítila tlak v žalúdku.
Po chvíli sa mierne uklonil, chytil šálku s čajom a usrkol z neho. Až potom sa na ňu pozrel.
„Veď vieš, že po každej meditácii potrebujem čas, aby som strávil vnútorné svetlo.“
Silne stisla svojou šálku a v duchu počítala do desať. Jeho zasnený výraz a neprítomný úsmev ju ešte viacej rozdráždili. „Vnímaš vôbec, čo ti hovorím?“
„Otázka bola o spievaní mantier,“ stále sa pozeral kdesi ponad jej plece.
„Pýtala som sa, či si z toho nevyhladol.“
„Prepáč, ja viem, že máš dobrý sluch. Bola si najlepšou speváčkou v Prešovčatách...“
„To čo teraz vyťahuješ?“ snažila sa zachytiť jeho pohľad. I keď poznámka o jej úspechoch v žiackom spevokole ju potešila.
„Spievam falošne, ale to vôbec nie je dôležité. Ide hlavne o vedomie, v ktorom pri tom som,“ pokračoval polohlasne.
Odovzdane prikývla, ale myslela si svoje.
„Hm, ten čaj je trochu studený...“ usrkol si zo svojej šálky. Konečne sa jej pozrel do očí.
Zarazil sa. Libušin bojový postoj neveštil nič dobré. „Ale to nevadí... ja viem, že som prišiel neskoro na raňajky. Všetko vysvetlím. Vieš, ja som hľadajúci...“
Vstala, aby mu nevyliala zvyšok kávy zo svojej šálky do tváre. Obrátila sa chrbtom k nemu a oprela o dosku na kuchynskej linke. „Keby si hľadal niečo iné!“ sama sa zľakla svojho hlasu.
Za chrbtom mala stále ticho. Otočila sa. Mal zavreté oči. Jeho pery sa nehlučne pohybovali.
„Halóóó ... vnímaš ma ešte vôbec?“ naklonila sa, aby sa dostala do jeho zorného uhla. „Sme tu ešte aj my. Ja a tvoj syn!“
Pomaly otvoril oči.
„Samozrejme, že vás vnímam,“ usmial sa. „Ste moja karma, s tým som už dávno zmierený!“
„Bože, čo si ty za manžela! Dnes je sobota, ak ti to niečo hovorí! Dúfam, že ju stráviš s nami a nie s tými debilmi!“
Prudká reakcia ho zjavne prekvapila, ale nereagoval. Nemal ani najmenšiu chuť zabíjať čas nejakými bezduchými rečami, či bezcieľnymi prechádzkami s rodinou. Nerozumela by mu. Ako vždy by na neho naliehala, kým by sa jej nepodvolil. Možno dnes by mohol urobiť výnimku kvôli Matejovi. Ale spomenul si na slová *Gurua*:
Ak máte deti, nedokážete dať Bohu dostatok pozornosti. Neustále musíte myslieť a starať sa o

svoje potomstvo. Je to ako keby ste na pleciach niesli veľkého slona.

„Ako môžem takto robiť vnútorný pokrok?“ nechtiac mu vykĺzlo z úst. Pocítil na sebe jej pohľad. Nemohla tomu rozumieť. Sklopil oči a do pravej ruky si vzal vidličku. Ľavou začal lámať chlieb. Chvíľu štuchal do žltých vajíčok s hnedastými kúskami čohosi a váhal si ich naložiť do úst.

„Trochu slaninky ti neuškodí,“ odrazu bola milá. „Vieš, ako je dobrá? Praženica je potom chutnejšia!“ A provokatívne si z jeho taniera zobla.

Radšej nič nepovedal. Povyberal z jedla kúsky mäsa a dal ich na okraj taniera. Až potom si vložil do úst prvú porciu očistených vajec. Pomaly ho poprevracal a zrazu pocítil nepríjemný zápach masti z údenej slaniny. Mal čo robiť, aby ho prehltol a nevypľul naspäť na tanier. Položil príbor a dojedol už len čistý chlieb. Opäť sa zahľadel do diaľky.

„Uvedomuješ si, ako sa nám vzďaľuješ ? Matej sa stále pýta, prečo nie si ani jeden večer s nami...“

Jeho apatia potlačila v Libuši ďalšie odhodlanie.

„Tak to nie je...“

„Robím ti niečo zlé? A čo tvoj syn? Vieš, ako sa učí?“

„Nechaj ma to vysvetliť...“

Zhlboka sa nadýchla, aby nabrala odvahu. „Vieš, čo povedal tvoj otec, keď som mu oznámila, že meditueš?“

Prestal prežúvať a spozornel: „Ty si mu to povedala?“

„Ide o tvojho otca, mal by o tom vedieť!“

„To si nemala,“ v duchu si predstavoval matku, ako teraz musí počúvať otcove nadávky na synovu adresu.

„A čo som podľa teba mala urobiť?“

„Otec to nikdy nepochopí. Je ateista!“

„Hej? Ale ja ateista nie som a tiež to nechápem.“

Myšlienky ho opäť odviedli kdesi ďaleko do éteru.

„Tvoj otec si myslí to, čo ja. Bol naštvaný a povedal mi, že si sa načisto zbláznil,“ víťazoslávne dodala s vyzývavým pohľadom.

Rozvážne vstal, otvoril si chladničku a s maslom v ruke sa opäť posadil k stolu. „Asi to tak malo byť. Už dávnejšie som sa chystal všetko povedať. Ale najprv som chcel ich pozvať na niektorú z našich prednášok.“

„Tsss, myslíš, že tam pôjdu? Tvoj otec si o tom vašom spolku myslí presne to, čo ja!“
Zahryzol sa do natretého chleba. Chvíľu prežúval. „Keď už sme pri tom, tak som chcel aj tebe niečo...“
„Na to zabudni, mňa vaše akcie nezaujímajú!“
„Je to dôležité pre môj pokrok,“ pokračoval ako keby nič nepovedala. „Presťahujem zvyšok svojich vecí zo spálne do mojej izby. Od dneška tam už nebudem spať.“
Zostala zarazená. „Robím ti snáď niečo zlé?“
„Nie, ale nemôžem s tebou zostať v jednej izbe.“
„Prosím?“
„Pochop, potrebujem sa očistiť a zbaviť zlých vibrácií.“
„Čoho? Tebe na mne vadia moje vibrácie? Si ty normálny?“
Začala sa nervózne prechádzať po kuchyni. Mlčal. Čakal, kedy skončí. Konečne zastala.
„Ja viem, čo ti na mne vadí,“ pokračovala, „že ti hovorím pravdu!“
Začal sa smiať. Poznal ju a vedel, že potrebovala, aby bolo vždy všetko podľa nej. Teraz, keď o niečom rozhodol sám, nedokázala sa s tým vyrovnať.
„Takže kvôli mojim zlým vibráciám sa ma už nemôžeš ani dotknúť?“
„Libuša, tu nejde o to, či sa ťa môžem alebo nemôžem dotknúť. Pochop, mňa už neuspokojuje žiť tak, ako som žil doteraz. Nerobí ma to šťastným. Ja chcem žiť ináč! *Chcem sa vymaniť z nevedomosti a ilúzií tohto života*...“
„Tak z ilúzií?“ poznamenala ironicky. „A preto už nemôžeš zjesť kúsoček mäsa...“
Povzdychol si. Ako jej to vysvetliť? Vegetariánska strava hrala veľmi dôležitú úlohu v novom živote, do ktorého sa snažil vstúpiť. Išlo o jedno zo základných pravidiel.
Keď jeme mäso alebo rybu, vchádza do nás agresívne zvieracie vedomie. Naše nervy sa potom stávajú nepokojné a to nám môže brániť v našej meditácii.
„Tak som sa rozhodol, je to moja slobodná vôľa!“ vyhlásil a vyčkával na ďalší výpad.
Ona ale mlčky zakrútila hlavou. „Je to s tebou horšie ako som si myslela. Počúvaš ako ti niekto iný diktuje, ako máš žiť. Vieš aký si smiešny? Slanina má zlé vibrácie, dokonca aj ja...“
„Áno, uhádla si!“
Zostala na chvíli zarazená. „Dobre, nechajme to teraz tak. Som ochotná uveriť, že si v momentálnom stave poblúznenia. Ono ťa to časom prejde,“ v duchu si spomenula na svokrove slová. Vysokoškolsky vzdelaný človek, ako bol Viktor, nemohol beznádejne prepadnúť nejakým nezmyslom.

Vzala od neho tanier, vidličku a dojedla praženicu. Potom riad hodila do dresu až to zarinčalo a nahlas si povzdychla. „Zatiaľ čo ty lietaš vo svojich svetoch, ja sa každý deň zamýšľam nad tým, čo budem variť a hlavne za čo!“

„Zase myslíš len na peniaze a jedlo! To stále musíme rozoberať iba materiálne veci? Nechýba ti v živote radosť a šťastie?“

Pristúpila k oknu. Nejakú chvíľu v bojovej polohe pozerala meravo von oknom. Hoci bolo krásne jarné ráno a ľudia pomaly vyliezali z okolitých panelákov sídliska na Dlhých Dieloch, chcelo sa jej plakať. Závidela im obyčajnú radosť rodinného života. Veď aj oni donedávna takto žili.

„Viem, že si umelec a potrebuješ slobodu. Preto som ti nikdy nič nezakazovala. Ak je tvoje správanie súčasťou ďalšieho experimentu, pokúsim sa ho pochopiť...“

Otočila sa. Viktor mal zatvorené oči, hýbal perami a odriekaval slová, ktorým nerozumela. Zbystrila sluch.

Milujem môjho Gurua, milujem môjho Supreme. Jeden deň, jeden týždeň, jeden mesiac, jeden život.

Chvíľu rozmýšľala, či ho chytiť za ramená a poriadne s ním zatriasť. Možno by mu mala rovno vypáliť poza uši, aby sa konečne prebral!

„Viktor, prestaň!“ nakoniec dodala. „Ja nepotrebujem nič vedieť o tvojich meditáciách, energiách a ďalších nezmysloch. Aspoň jeden z nás musí zostať normálny!“

Stíchol. Otvoril oči a bez toho, aby na ňu pozrel, pomaly sa zodvihol od stola. Zatarasila mu cestu a chytila ho rukami za ramená, aby ho objala. Hlavou jej preletela spomienka. Kedysi dávno mu sedávala pravidelne ako model. Vtedy sa pripravoval na skúšky na Akadémiu výtvarných umení v Prahe.

„Nezabudnú na mňa?“ opýtal sa Viktor Ivety keď domaľoval jej portrét.

„Kto?“

„Tá komisia na škole a potom... celý svet!“ začal sa smiať.

„Hmm, ja sa síce do toho nevyznám, ale je to krásne,“ usmiala sa a vtisla mu na ústa dlhý bozk. Bol tak sladký. Vždy ho obdivovala a milovala. Všetko, čo robil. Vedela, že mal veľký talent. Čím viacej jeho umenie ľudia obdivovali, tým viacej stúpal v jej očiach.

Podišla k nemu. „I keď si divný, ja ťa stále milujem!“ snažila sa k nemu pritlačiť. Potrebovala vnímať jeho blízkosť, dotyky, objatie. Nehovoriac o tom, že už niekoľko týždňov spolu nespali. Vraj bol unavený. Blbosť! Boli určite za tým pravidlá toho spolku sfanatizovaných ľudí.

Stuhol. Nedokázal odpovedať, ani opätovať gesto ženy. Zmätene pociťoval prítomnosť cudzej osoby. Plnoštíhla postava, ktorú ešte nedávno tak zbožňoval, mu pripadala tučná. Jej tmavé oči prázdne a nevýrazné, ústa krivé, plné urážok a jedovatých slín. Ešte donedávna v nej videl príťažlivú ženu, teraz pred ním stál nepriateľský *démon*, ktorý chcel zničiť jeho duchovný život.

„Viki, pozri sa na mňa!“

So zdráhaním poslúchol. Chvíľu na seba hľadeli. Po piatich rokoch chodenia a siedmich rokoch manželstva dnes stáli tvárou v tvár ako dvaja cudzinci.

„Tvoje oči... už ich nemáš také modré ako kedysi. Sú sivé. Potrebujem späť svojho Vikiho!“

Rozpačito sa na ňu usmial. Odvrátil pohľad a pomaly sa odtiahol. Nakoniec odišiel smerom k svojej izbe. Keď zatvoril za sebou dvere, v zámku štikol kľúč.